

MURSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Inserati: Ena šeststolpna petivrstna (prostor 3 mm visok in 41 mm širok) 2 K. Pri večkratni objavi primeren popust. Posamezna številka 1 R.

43. šte. 1921

Gornja Radgona, dne 28. oktobra 1921.

III. leto.

Viharno ozračje.

Ta naslov sem napisal neposredno pod vtisom neprijetne politične vesti — (v soboto, 22. t. m. popoldne), da se je pojavil ekskar Karol Habsburg v Odenburgu. Zanimivo bo, kako bo časopisje to pustolovščino obravnavalo, za nas pa bo še zanimivejše, kako se bo ta pustolovščina iztekla. — Že dolgo časa sèm se kopicijo nad našo Jugoslavijo temni oblaki. Pazljivemu zasledovalcu valutnih sprememb in zunanjepolitičnih pojavov se vsiljuje vtis, da gre tu za velike stvari, ki utegnejo postati kamen preskušnje za nas. — Pretekli teden se je zgodila navidezna politična malenkost — v daljnih, zgodovinskih Benetkah. Pogajali so se Avstrijci in Madžari pod varstvom Italije za zapadno Ogrsko — ki se je, kakor vemo, sicer pridela Austriji, a Madžarska ni hotela izvršiti sklepa triansonske pogodbe. Na videz bi izgledalo tako, da nas ta dogodek nič ne briga, temu pa ni tako. — Vsi vemo — o tem nas prepričuje zgodovina naše polpreteklosti, da nas Italija neizmerno sovraži — posebno pa naše jedinstvo. Ona izrablja v zvezi z ostalimi antantinimi velesilami naše nespretne diplomate do skrajnosti in trga od našega narodnega telesa kos za kosom. Zahrbtno nam je prijazna in tej prijaznosti verjamejo z vso balkansko uslužnostjo oni, ki so najmanj trpeli od Laha — bratje Srbi. Kriv je temu naš notranjepolitični položaj, ki je postal raditega — ker se je sprejela tako „svobodoumna“ in „moderna“ ustava kakor je vidovdanska. Tako obvladuje Italija vse Jadransko morje, ki pripada po naravni legi nam. Vzeli so nam izbodišče na morje pri Skadru in ga prisodili — Albaniji. A to ni dovolj. Njeno stremenje gre za tem, da obkoli celo Jugoslavijo s samimi sovražniki. V to svrhu se je ponudila za posredovalko v avstrijsko-madžarskem sporu. Kakor niso pomagale grožnje mogočne antante, Čehoslovaške, Jugoslavije in Rumunije — tako so takoj pomagale tajne italijanske obljube.

Mi sicer ne vemo, kaj so te obljube po vsebini. Ali slutimo lahko. Madžari streme za tem, da bi vpostavili staro Ogrsko. Med njimi je mnogo privrženec oživljenega eks-kralja Karla Habsburga — ki se je ravno po teh pogajanjih vrnil, da odigra — morda sklepno dejanje — morda pa uvod k novi komediji. Ta želja prevladuje ves madžarski narod in je prekrasila vse sloje privrženec svetoštetfanske krone. V tem cilju ima vsa madžarska politika in mrzlično oboroževanje svoj vrhunec. — In pri teh roparskih načrtih ima brezdvomno svoje umazane, izdajalske prste tudi — (in morda predvsem) Italija, ki je gotovo obljubila Madžarom svojo pomoč — že najbrž raditega, da udari Jugoslavijo z ene strani — medtem ko bi ista morala zastražiti svoje meje v Prekmurju, Bački, Banatu in Medjimurju. Čehoslovaška bi morala s silo držati Slovaško, Rumunija pa Sedmograško. — To ogabno politiko je Madžarska sprejela in navidez odnehala napram Austriji ter svoje oboroževanje izpopolnila.

Ta pojav pa je v zvezi s prihodom Habsburških mogotcev, ki ne morejo preboleti svojih zlatih ovratnikov in armade slug in častnih straž. V Austriji sami je stranka karlistov, odnosno monarhistov zelo močna, na Madžarskem sploh, Bavarska pa je tudi po večini monarhistična. Tako je pisec teh vrst slišal prepričevalen razgovor med Avstrijci — da trdno verujejo v ustanovitev podonavske monarhije Austro-Ogrsko-Bavarske. In s to mislijo so obupni Avstrijci, ki vidijo v očigled žalostnega gospodarskega položaja v vsaki spremembi rešitev, zelo zadovoljni.

In naše stališče, četudi klerikalno?!

Na dlani je, da bi novonastala družba pomenila za nas nevarnega sovražnika in to že zaradi tega, ker bi Italija vedno rovarila proti nam in imela v novi podonavski monarhiji močnega zaveznika. — Narodno mlačnim strujam, a la pobarvani Štajercijanci — sedaj samostojni bodo iskali novih „orientacij“, za nas — „kleri-

kalce“, ki skrivamo orožje za Karla pa je čisto jasno edino le, da je naš kulturni in gospodarski razvoj in obstoj mogoč le v okvirju Jugoslavije, kakor smo si jo vstavili in kakor so jo ostrigli naši „plemeniti“ zavezniki. — Drugega stališča ni za nas — katerim je bilo jugoslovanstvo takrat sveto, ko so se drugi ovijali v črnorumeni cunje in se še danes niso ločili od slik Habsburških tiranov...

Viharno ozračje, ki se nam bliža, naj nam ne vzame ravnotežja, kljub vsem neprilikam, katere izkoriščajo nespretni državni krmarji v svoje sebične svrhe. Delati pa moramo z vsemi silami na to, da dobimo Slovenci najširšo avtonomijo in sicer finančno, politično in kulturno — potem bomo gospodarji svojega denarja ter pokazali bratom Hrvatom in Srbom, da smo sposobni imeti vzorno državno upravo, katero bi s slovensko pridnostjo in vstrajnostjo izpopolnili tako, da bi se nas sosedje upravičeno bali. Naš ugled na zunaj bi raste, ž njim materijalne vrednosti — naš denar, blago.

Režim pa, kakor je danes bo privedel državo v nesrečo. Revidirati bo treba ustavo, upoštevati plemenske razlike in — čut pravičnosti mora priti do veljave. Parlament mora imeti vso pravico in sme edino on odločevati o miru in vojni, ne pa kaka žlahta ali posamezniki. — Državo treba urediti najprej na znotraj in potem bo na zunaj dobila ugled in moč in četudi številni sovražniki — bodo videli, da je dvomljiva igra, dražiti ujedinjeno Jugoslavijo.

Ob obletnici naše osvoboditve.

Gornja Radgona, 26. oktobra 1921.

Pojutranjem obhajamo 3. obletnico naše osvoboditve. V svobodni jugoslovanski državi, ki je nastala formalno danes pred tremi leti, četudi je obstojala v naših srcih že dolgo poprej — smo do tretje obletnice

M. N. :

Spominu najsvetejše ljubezni.

Bliža se dan Vseh vernih, v Gospodu umrlih. Za Vas bo ta dan, dragi nam pokojni, Vam bo posvečen, ki ste hodili pred nami in med nami enako trnjevo pot skozi življenje, kakor še sedaj hodimo mi. Vse naše misli bodo odplule na pokopališča, med grobove, med Vaše tihe, mirne domove... Naša usta pa bodo šepetala molitev za Vas vse, ki po trudapolnem, mučnem življenju spavate večno spanje v hladni zemlji: dal Vam ljubi Bog večni mir, večni pokoj, naj Vam sveti večna luč, naj počivate v miru!

Med vsemi znanci, prijatelji in sorodniki, ki so odhiteli v neskončno večnost, si mi najbolj v spominu Ti, draga moja, že pred šestimi leti v Bogu zasnula mati, Ti zvezda, Ti vodnica mojega življenja. Kakor da je bil včeraj tisti grozopolni usodni dan, tako dobro se spominjam, kako so Te iztrgali našim očem in objemom, zabili med štiri deske, zanesli na pokopališče in spustili v jamo. —

O trenutki nepopisljivi...! Ločitev najdražjih src, kako si grozna, kako si strašna...!

Moja mati, pravzaprav naša mati, ker še imam dve sestri, je bila žena, vredna tega najslajšega, najlepšega imena: mati. Kako lepa, nescbična, edinoprava le bila njena ljubezen do nas otrok, umevam še-le sedaj, ko je ni več. Kako krivično se mi je zdelo včasih njeno ravnanje napram otrokom, kako brezsrčno. Kako

smo včasih našobili usta, kako se kujala, ko nam je kaj zapovedala ali prepovedala...

Mati, odpusti...!

Prepričana sem, da gledaš z veseljem z nebes doli na nas, ko priznavamo svoj greh in Te prosimo odpuščenja.

Odpusti, mati...!

Hvaležne smo Ti za vse nauke, opomine in navodila, ki si nam jih vsajala v mlada srca in nam jih dajala za na pot skozi življenje; hvala Ti! Svet nam je dal mnogo pouka, a materinega nam ne more dati nihče.

Daleč tam za bregovi je tvoja gomila. Ne bo mi mogoče poklekniti, ko bo Vaš dan dragi v Gospodu umrli, na Tvoj grob ljuba mati, ne položiti šopka jesenskih cvetic, ne prižgati lučk. To bodo naredile sestre. Jaz hočem le poslati svojo misel, naj splava čez hribe in doline, naj se ustavi nad Tvojim grobom in poljubi sveto zemljo, katera krije Tvoje ljubo in drago mi telo. —

Žalost in trpljenje sta nam redni spremljevalki skozi življenje. Včasih nas za hip zapustita, v ospredje prideta veselje in sreča. A le za hip. Komaj se obrnemo, že sta nam za petami. Nam je že tako usojeno na temu svetu. — Kolikokrat me je že teža življenja pritisnila skoraj v obup, da nimam spomina na Te ljuba mati tako čistega in svetlega, kot so solnčni žarki, skozi katere ne more prodreti nobena sila tega sveta. Ponosna sem na Te, moja mati, moja kraljica! Kako lepe so noči, ko vidimo v sanjah Tvoj ljub in mil obraz. Lepa, svetla in častitljiva se mi pokaže

vedno Tvoja podoba. Okrog čela se Ti blešči diadem blaženosti... O, mati...!

Lep, prijeten vabljev je bil naš dom, ko sta mu gospodarila oče in mati in smo bili še vsi doma. Tako lep je bil, kakor so lepi vsi domovi, kjer biva ljubezen in sporazumnost. Kakor hitro pa pride smrt in ugrabi kateregakoli člana družine, pa ni več prave sreče in zadovoljstva. Kaj še-le, ako vzame mater, ki je za dom potrebna tako silno, kot sonce za rastline.

Za sedaj moj dom ni več tako lep, tako vabljev in prijeten, odkar mu ne gospoduje več Ti, ljuba mati. Tih je in žalosten. Zdi se kot bi se čudili in spraševali vsi prostori, soba, kuhinja, hlevi, vrt, travniki, polja in gozdovi: kje je ona, ki je trideset let hodila tod, bivala med nami, nas s svojo spretno roko vodila in urejevala, nam gospodovala, ona, ki je na tem domu, na tej zemlji izčrpala svoje sile in moči, ona, ki se je veselila svojih uspehov, se smejala in radovala, a zopet toliko plakala in žalovala...? Kje je, kje...?

In zopet se zdi kot bi kričale vse stvari, kot bi kričalo iz vseh kotov in vpilo od vseh stezic in poti, kjer je stopala Tvoja noga: ni je več, odšla je spat. Smrtno spanje spi, šla je k večnemu počitku, odkoder je nikdar več ne bo... O, mati...!

In tako sem danes, pred dnevom Vseh svetnikov posvetila teh par vrstic Tvojemu spominu ljuba, pokojna moja mati.

Moli za nas, da se snidemo nad zvezdami!

doživeli težke dni, boje in — razočaranja. Ob tretji obletnici obstoja naše lepe Jugoslavije moramo žalibog — posebno mi tu ob najskrajnejši severni državni meji — s prikrito žalostjo v duši ugotavljati, da državni krmarji ne upoštevajo ljudstva, da vladajo brez njega, v nekaterih stvareh naravnost prosti koristim skupnosti odn. ljudstva in za korist zasebnikov. Dogajale so se stvari pred očmi svetovne javnosti, take stvari, ki so sramotile naše junaško, legendarno junaško jugoslovansko ime. Po treh letih samostojne države, ki bi morala upoštevati nas vse, — ker država smo mi ljudje, državljani s pravicami in dolžnostmi, pa smo doživeli razočaranja, ki bijejo v obraz evropski kulturi in prosvečenosti dvajsetega stoletja. Zakaj se državna oblast zlorablja v osebne, sebične namene? Zakaj se svetost zakonov tepta ravno od zgoraj z vso cinično hladnokrvnostjo? Ogromna večina ljudstva v vladi sploh ni zastopana. Ena klika vlada, odnosno dve skupini, ki se kavsata vedno kot pes in mačka. V tem prepiru pa je javnost kot opazovalec doznala za lepe stvari. Kam gre naš denar? Celo vladanje je frivolna igra, pustolovščina in uradništvo vseh kategorij (vrst) že prihaja do prepričanja, kako se vlada in zakaj se tako vlada...

Najostudnejše pa je to, da vladna klika nič ne pomišlja, kako bi varovala ugled naše države na zunaj. Dostojanstvo naše države, domovine iskanih herojev po duhu in telesu se gazi v blato z zakulisno politiko in kupčijami. Neposredno pred obletnico smo imeli eno komedijo več v našem parlamentu. Trgali so se za predsedniško mesto, kot neki predmestni pretepači in razgrajči! Ko bi ti ljudje, ki jim gotovo še ni čut dostojnosti popolnoma odtujen, stopili vsaj malo preje skupaj pred definitivnim zborovanjem in bi na javnem zborovanju v miru rešili svojo nalogo. Tako pa nastopajo kot neki harlekini iz dunajskega predmestnega kabareta. Ljudstvo smatra, da parlament ni nikakšen cirkus. Kje je ono, kar bi vzbujalo v narodu rešpekt, spoštovanje? Hočemo biti kulturni. V očigled obletnice osvobojenja so nam ukinili kar dve fakulteti. To in še več. Kdo bi našteval?!

Gospoda! Tu od severne državne meje gre do vas resen klic obmejnih Slovencev, ki so vsak čas pripravljeni dati vse svoje na oltar težko izvojevanje svobodne države: Nehajte, če količkaj ljubite zemljo svojih očetov, nehajte s temi pustolovščinami in vladajte ljudstvo z *ljudstvom*, ne *proti njemu*. Izpreglejte ob tretji obletnici naše svobode, kaj smo z našo slepostjo pridobili, kaj izgubili. — Pridobili razun drznih in zavrtnih sovražnikov, ki so hlinili prijateljstvo, nič, a izgubili veliko. Prvo na ugledu države na zunaj in potem na teritoriju: Rapalska pogodba, Reka, Radgona, Koroška, Baranja, Skadar, Baroš in bogve kaj še sledi. Staroslovanska posest, posest, kjer so naši predniki govorili milozvočno slovensko govorico ste prodali, zaigrali! Kruta obtožnica, katera vam kliče ob dvanajsti uri: Quousque tandem... Kako dolgo še...? Ne grešite proti potrpežljivosti ljudstva! Spoštujte njegovo svobodo, za katero se je borilo v dneh, ko so naši današnji vlastodržci še klečeplazili pred tujcem-tiranom. — Izgubili ste nadalje z balkanskim absolutizmom zaupanje ljudstva in ono globoko vero in navdušenje, ki je prevladovalo v prvih dneh njenega početka. Mesto tega ste dosegli, da so mase naroda vsled nastalih neznosnih razmer ogorčene in nezadovoljne. Vi iščete s številnimi plačanimi žandarji prekucuhe in prevratne elemente, zatvarjate šole, otvarjate kasarne, ne podpirate prosvete in narodnega gospodarstva. Gospodarska politika države je tako grdo zaigrala, kakor menda nikjer v

Evropi. Zakaj mora ravno Jugoslavija, bogata na prirodnih zakladih imeti isto denarno mizerijo kakor revna in beraška Austrija? Kje je državni kredit na zunaj? Misel narodnega jedinstva je vsakemu Jugoslovancu tako sveta in nedotakljiva, vi ste jo oskrnili s svojo umazano politiko in tako je to jedinstvo le zunanja forma, le navidezno. Razkačili ste ljudstvo do skrajnosti, tako, da je mestoma skušalo seči po samopomoči — iz obupa. Preštejte in preštudirajte slučaje! V nobeni moderni državi ne bi izdržala vlada toliko utemeljenih obtožb, kakor ravno razred, ki sedaj vlada. Odstopite in dajte mesto *ljudstvu*, ki to želi. Na vesti imate neštete krivice in ljudstvo vas bo sodilo. Bodite toliko pošteni in odpovejte se vladi in dajte ljudstvu volitev, novih volitev. Obsodba je težka, ali krivice so še težje in se ne dajo izbrisati. — Ako količkaj ljubite *ono sveto zemljo, katero naziva trinajstmiljonski narod s sladko besedo domovina, odstopite ali spremenite svojo ogabno, protiljudsko taktiko.*

Zidajte, zidajte in ne podirajte!

Politične vesti

Nova pustolovščina Karla Habsburžana.

Prihod Karla v Šopronj.

Karl Habsburg je prelomil svečano dano besedo, uprizoril je novo pustolovščino s tem, da se je nenadoma pojavil na Madžarskem, da zasede prestol. Tokrat je prišel skupno z ženo Cito dne 24. t. m. popoldne z aeroplanom v Šopronj. Kakor vse kaže je bilo za njegov prihod vsi pripravljeno. Posadka v Šopronju je takoj položila prisego za kralja. Na čelu armade, ki šteje krog 50.000 mož, namerava korakati proti Budimpešti. Imenoval je polkovnika Leharja za generalmajorja in poveljnika svojih čet. Začel je takoj izvrševati kraljevsko oblast, sestavil si je svojo vlado s katero je imel takoj posvetovanje, kako korakati proti Budimpešti in zasesti prestol. V zapadni Madžarski zbrane čete in prostovoljci so začeli takoj s pohodom v smeri proti Budimpešti.

Boji med vladnimi četami in karlisti.

Kakih 5 kilometrov pred Budimpešto se je vnel boj med Karlovimi in vladnimi četami. Po poročilih je trajal boj od ranega jutra do poznega večera. Končno so se morale Karlove čete umakniti več kilometrov nazaj. O četah, ki so na razpolago bivšemu cesarju Karlu, se poroča, da razpolaga tudi z inozemskimi prostovoljnimi stotnijami.

Monarhistični uporniki se umikajo.

Uporniške čete pod poveljstvom Osztenburga, stoječe zapadno od Budaörsa, so se umaknile za gorovje M. Czik, bilo je tudi veliko število ujetnikov. Kralj in čete so na begu porabile že prej v ta namen pripravljene vlake in so se odpeljali proti Komornu.

Karl se mora odpovedati prestolu.

Iz zanesljivih virov se doznava, da namerava vlada kralja prisiliti, da se končno javno zase in za svojega sina odpove prestolu.

Ekscesar Karl interniran v samostanu Tihany.

Kakor se doznava se je ekskralj Karl udal in sprejel vse točke madžarske vlade. Začasno naj bi bil interniran v Benediktinskem samostanu Tihany ob Blatnem jezeru.

Švica izgnala vse Habsburžane.

Švica je sklenila, da izžene vso spremstvo Karla, kakor vse sorodnike. Izvzeta naj bi bila samo ena oseba, ki bi bila potrebna za vzgojo otrok, ki ostanejo v Švici.

Delna mobilizacija Čehoslovaške.

Predsednik republike je odredil delno mobilizacijo. Minister za narodno brambo je določil 27. oktober kot prvi dan mobilizacije.

Madžarske vojne priprave na naši meji.

„Novosti“ poročajo iz Koprivnika: kakor se je doznalo iz zanesljivega vira, so Madžari v zadnjem času koncentrirali na meji velike vojne edinice. Opazilo se je tudi živahno premikanje čet ob naši meji.

Naše vojaške priprave.

Podpisan je ukaz, ki poziva rezerve divizij iz Srbije na orožne vaje. Te divizije bodo poslone na madžarsko mejo za ojačenje onih čet, ki se že tam nahajajo, nadalje se bodo poklicali trije letniki in en del rezervnih častnikov.

Pašičev povratek v domovino.

Na zadnji ministrski seji je vlada sklenila, da pozove ministrskega predsednika Pašiča nujno, da se vrne takoj v domovino. Brzojavko so odposlali v Pariz brezžično. Pašič je takoj odgovoril, da odhaja iz Pariza.

Tedenske novice

Vpoklic regrutov. Na več tozadevnih vprašanj objavljamo: Po predpisu bi se morali regruti vpoklicati spomladi. Na posredovanje različnih gospodarskih organizacij pa je ministrski svet sklenil, odgoditi vpoklic regrutov od spomladi, ko se začnejo poljska dela — na jesen. Zato ne bodo letošnji regruti pozvani še-le spomladi, ampak že to jesen. Razglasi o vpoklicu slede. Isto smo na kratko že enkrat sporočili javnosti.

Radi vznemirjajočih vesti o mobilizaciji odn. vpoklicu 1. poziva naše vojske objasnjemo javnosti sledeče: Te vesti so neosnovane. Vlada je pooblastila vojnega ministra, da vpokliče pod orožje najnujnejše število najmlajših čet, če sploh radi dogodkov v Albaniji in na Madžarskem nastane za to potreba. Ker pa imamo za sedaj pod orožjem dovoljno število oborožene sile — se najbrž razun ene ali dveh urejenih divizij ne bo pozival niti zadnji rezervni letnik. Opozarjamo javnost, da ne verjame hujskačem in naj si vsak dobro ogleda človeka, ki bi trosil kake vznemirljive vesti.

Zadnji „Slovenski Gospodar“ (42. štev.) je bil radi več mest od policijske oblasti zaplenjen, ker je povedal resnico o balkanizmu in jugoslovanstvu o razmerju Slovencev do centralizma, o skrbi samostojnežev za naše vojaštvo Srbiji, nadalje o uporabi denarja davkoplačevalcev v l. 1922 (po državnem proračunu) ter o „blagoslovu“ novih davkov. — List je bil v celoti zaplenjen in menda ni izšel, ker ga nismo dobili. Pri nas je pač tako: Resnica oči kolje. Policijski vladodržci se naj zavedajo tega, da ljudstvo s krivično upravo ne more biti zadovoljno in da so ljudstvu odgovorni za vse krivice.

Samostojni v Srbiji. Po pismu slovenskega vojaka iz Srbije, so se gg. samostojni kapitalisti vozili iz mesta v mesto in se niso čisto nič pobrigali za tam služne rojake, ampak so se delali, kakor da jih niti ne poznajo. To obnašanje „kmetov“ napram lastnim sorojakom bo ostalo v trpkem spominu. Slovenski vojak dostavlja pomenljivo: Dobil sem vtis, da ne zaničuje nas, ampak slovensko kri, svojo kri, kri slovenske matere in očeta, samega sebe. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti...

V vednost! Radi izredno resnik dogodkov, ki so presenetili našo državo, torej domovino, ki je naša skupna last, smo sramotni material gleda „klerikalnega“ orožja odložili. K temu nas vodijo vzvišeni nagibi domoljubja, katero cenimo višje, kakor oni elementi, ki si domišljajo, da imajo državoitvornost v zakupu — v resnici pa gaziijo primitivno človeško pravo. — Vendar bomo od časa do časa z ostro kritiko prijeli vsako nepostavnost in krivico. — Resni čas nas sili, da se intenzivno posvetimo obrambi domovine in vsaj začasno odložimo lokalne razprtije. Oblast pa pozivamo, da nas zaščiti in ne preganja na fingirane in lažnjive ovadbe sumljivih elementov. V interesu ugleda policijske oblasti je, da iz uradnega stališča nastopi proti lažnjivim ovaditeljem, ki so namenoma lagali in s tem varali državno oblast.

Dekletom iz dežele! Ker vsako jesen dohod deklet z dežele postaja vedno večji, opozarjamo vsa dekleta po deželi, da ne silijo v mesta, ker bodo razočarana. Obenem opozarjamo tudi starše, da to upoštevajo. Službe po mestih niso več takšne kot so bile včasih in tudi odnošaji ter razmere niso urejene; kadar pa bo čas za to, se bo že naznanilo v časopisju. Organizacija služkinj ima dolžnost skrbeti za zboljšanje gmotnega položaja članicam, ima pa tudi dolžnost opozoriti pravočasno vsa ona dekleta, ki mislijo na službe v mestih, kaj jih čaka in ali je primeren čas za nastop služb ali ne. Končno prosimo tudi vse župne urade, da v tem smislu vplivajo na prizadete. — Poselska zveza.

Za brzo poslovanje carinarnic. Generalna direkcija carin je vsem carinarnicam poslala razpis, da naj v tej izvorni sezoni obračajo največjo pozornost na brzo carinjenje vseh predmetov, ki se izvažajo.

Šola za vojaške godbenike. V Vršču je posebna šola za vojaške godbenike, ki lahko sprejme okoli 500 učencev. Ministrstvo za socialno politiko se sedaj pogaja z vojnim ministrom, da bi od sedaj imele pri sprejemu prednost vojne sirote, ako so nadarjene za godbo.

Razpis mest občinskih tajnikov. Na podlagi pooblastila pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za notranje zadeve v Ljubljani razpisuje okrajno glavarstvo v Murski Soboti radi nezadostnega števila prekmurskih reflektantov 10 mest občinskih tajnikov v Prekmurju. Prosilci naj vložijo prošnje do 10. novembra t. l. pri okrajnem glavarstvu v Murski Soboti. Vlogam je priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. npravstveno spričevalo, 4. zdravniško spričevalo, 5. učna spričevala in druge izkaze vsposobljenosti ter morebitne dokaze o doseganju službovanju. Tajniška služba bi bila zelo primerna za vpo-kojene orožnike, invalidne podčastnike, finančne stražnike, dijake, katerim je iz kateregakoli si bodi vzroka onemogočeno nadaljevanje študij itd. Tajniki bodo nameščeni za enkrat začasno z mesečno plačo 1000 K, v večini slučajev s prostim stanovanjem in kurjavo.

Gimnazija za delavce. V Kraljevih Vinogradih pri Pragi se v sporazumu s profesorskim kolegijem ustanovi gimnazija za delavce. Učni načrt se sestavi tako, da se učna snov vseh osmih letnikov porazdeli na dve do tri leta. — Tako na Češkoslovaškem, kjer umevajo kulturni pomen šolstva bolj kot pri nas, kjer zidajo nove kasarne in zapirajo vseučilišče. Kam jadramo? Pri nas ne pade nikomur na pamet, predlagati nekaj sličnega vsaj za glavna mesta, ker so s kupčijo preveč zaposleni.

V Prekmurju bodo razpisana mesta občinskih tajnikov. Ker za ta mesta ne zadostuje število absolventov obč. tajniškega tečaja v Murski Soboti in Dolnji Lendavi, se bodo iskali drugi kompetenti. Opozarjamo sposobne prošnjike, da se pobrigajo za ta mesta, ki bi bila primerna za invalide. Pogoji niso slabi. Občinski tajniki — imenovani občinski pisarji bodo državni plačanci in je pri sedanjem sistemu čisto lahko mogoče, da bo demokratska žlahta skušala ta mesta spopolniti s svojimi agitatorji. Na ta mesta spadajo resni delavci, nepristranski državljani, ne pa agitatorji katerekoli stranke. Ljudstvo je dobro, krščansko in kdor bo z ljudstvom, bo uvidel, da je ljudstvo za njega.

Pet kupletov za en glas s klavirjem. Zložil Anton Grum. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena: I. Kranjske šege in navade 6 K; II. a) Učeni Mihec, b) Slabi časi 10 K; III. a) nezadovoljnej, b) To za res užitek ni 10 K. Slovenskih izvornih kupletov nam je sploh manjkalo in smo bili tozadevno v vidni zadregi. Kar jih imamo so docela vsa tujeja največ nemškega izvora, prestavljeni na slovenski jezik. Bila je torej nujna potreba z izdajo slovenskih kupletov. Skladbe se odlikujejo po izvornosti napevov, kakor tudi po besedilu. Spremljava klavirja je prav lahka, napevi kupletov melodiozni, za naše razmere (zlasti po deželi) kar najbolj primerni. Besedilo je za današnje čase kakor nalašč. Priporočamo jih vsem našim društvom in organizacijam, saj bodo nudili veliko pristrčne zabave in razvedrila.

Veliki gozdni požari v Srbiji. Vsled neprestane suše so se na več krajih v naši državi vneli gozdovi. Tako so se pred dvema dnevnoma vneli gozdovi v požarevačkem okrožju in na Črnem vrhu. Ravnotako gore tudi veliki gozdni kompleksi v Črni gori.

Italija ne zapira naših šol v Istri, tako je nedavno zadržal italijanski poslanik grof Manzoni v Beogradu. „Pučki prijatelj“ pa postavlja sedaj grofa na laž. Na Pulščini za 4000 slovanskih otrok ni niti ene hrvaške šole, temveč le štirje posamezni razredi. Enako je na Poreščini. V Baderni je zaprta šola, ker so učitelja Smokoviča brez vzroka prestavili, drugega pa ne pošljejo. Pri Sv. Lovrencu Pazinskem je nad 2000 naših prebivalcev, a o šoli ni sluha. Takih kričečih slučajev je polno po vsej Istri.

Dopisi

Poziv! Gospoda, kateri je bil toliko prijazen in mi v zadevi škandaloznih hišnih preiskav blagovolil poslati dve velezanimivi anonimni pismi, vljudno prosim, da dvigne pri isti pošti, kjer je oddal omenjeni dve pismi, za njega namenjeno, tam poštno-ležeče priporočeno pismo pod šifro „Manlicher, 26. IX. 1921. — Al. Neudauer.

Gornja Radgona. Viničar Alojz Nedok iz Črešnjevec je pred približno 4 (štirim) tedni ovadil nekemu orožniku tuk. postaje znanega nemškutarja Leop. Gedéra, da se je isti o naši državi, denarju in Srbih večkrat in javno zelo žaljivo in netaktno izrazil. To je storil pred pričami. Ovadeni je ostal do danes nekaznovan. Vprašamo g. policijskega komesarja, ali mu je o tem kaj znano in kaj je ukrenil proti Leop. Gedéru iz Črešnjevec, ki je znan kot zagrižen nemškutar in zabavljač proti državni edinstvenosti? Priče za ta slučaj so se istotako javile dotičnemu službujočemu orožniku, ki je zatrdil, da Gedér v slučaju da je to res, ne bo smel trgati grozdja. Minuli so 4 tedni, ovadeni je grozdje potrgal, vino prodal in se smeji naši policijski upravi. Ker taki slučajji škodujejo državi zlasti ob meji, opozarjamo merodajno policijsko oblast na ta slučaj.

Gornja Radgona. Pred meseci smo grajali očitni napis „K. u. k. Tabaktrafik“ na hiši g. Korošca, trg. na Gornjem Grizu. Dobil smo ponovne dopise, da se prebivalstvo nad tako indolenco zgraža. 29. t. m. preteče 3 leta, odkar tisti napis ne sme biti v naši svobodni državi, pa je še vedno. Bogve česa ali koga pričakuje...

Gornja Radgona. Balkanizem? Ne, demokracija! V Gornji Radgoni se sliši vedno kaj neverjetnega, a zato tem bolj žalostno-resničnega. Sledeči dogodek pa presega vsakdanje novice že čez mero: na cesti v Spod. Grizu stoji gruča uniformirancev. Slučajno slišim, da izreče nekdo, ki se rad pusti ozmerjati za državnega činovnika, sledeče besede: „Kaj bo Slovenija Slovenija je p—a! V Ljubljani so sami austrofilii itd.“ Več nisem slišal, toda meni je zadostovalo, da mi je šinila kri v lice — od sramu pred samim seboj... (Priobčujemo brez komentarja! Uredn.)

Gornja Radgona. Šikaniranje od strani obč. zastopa. Naš občinski urad, ozir. njegov izvršitelj g. dr. Lenart Božic si dovoljuje naravnost neverjetnosti. Tako je g. Mariji Zemljič zaukazal, da ne sme imeti slame v podstrešju (ni rekel „blizu dimnika“) in da mora slamnato streho na hišnem in gospodarskem poslopju takoj odstraniti... in nadomestiti z opeko. Kako si ti ljudje to mislijo, ko dobro vedo, koliko stane danes opeka za kritje dveh poslopij. Dovoljena je sicer pritožba, a ta je zvezana zopet s stroški. Slovensko se pravi takemu postopanju: Krasti ljudstvu denar iz žepa. Če si v predstojem slučaju ogleda objektivni sodnik celo stvar, mora konstatirati, da je rečena hiša z gosp. poslopjem najstarejša in da so vsi sosedje (Staudt, Karbaš, Horvat) postavljali svoja poslopja, ki so kar naenkrat v požarni nevarnosti, mnogo pozneje. Ako se bodo tako kričeči slučajji krivičnega postopanja nad ljudstvom ponavljali, bodo pravi zastopniki ljudstva odložili svoje mandate pri občini. In ko bodo razpisane nove volitve, bo ljudstvo pokazalo, da se ne da teptati in šikanirati. Vsaka mera je enkrat polna. Upamo, da to zadostuje. Ako ne, potem prosimo, da nas vemožje izročite sodišču, kakor grozite, da bo potem vsak volilec vedel, kdo ste pravzaprav vi, ki se norčujete iz ljudstva.

Radinci. Hranilnica in posojilnica v Radincih je velenarodna zadruga. Kakor hitro sedi v njej gospod, ki rad daje drugim nauke o narodnosti, vemo, kaj to pomeni. Imamo v rokah dokaze, da tiska ta zadruga svoje potrebščine v Nemški Avstriji, kakor da nima cela Slovenija tiskarne. Isto dela zdraviliščna uprava. Zakaj se bijete po zobeh, zakaj pljuvate v lastno skledo?... Da, da, nauk o narodnosti ob sev. drž. meji. O tej stvari bomo informirali demokratsko celjsko Zadržno zvezo, o kateri upamo, da ima povsem druge narodnostne pojme, kakor različni velenarodnjaki, ki obračajo svoj plašč po vetru.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Našim orlom-rekrutom za slovo uprizori tukajšnje bralno društvo v nedeljo, dne 30. vinotoka t. l. po večernicah 5 dejansko igro „Testament“ v zvezi z lepimi pevskimi in tamburaškimi točkami. Predprodaja vstopnic po 4, 3 in 2 dinarja v križevski zadrugi. K mnogoštevilni udeležbi vabi Odbor.

V Ljutomeru je 20. t. m. umrl zadet na kapi učitelj g. Fr. Čeh. Rajni je na ljutomerski narodni šoli učiteljeval 28 let ter je bil dober učitelj. Vsi njegovi učenci se ga bodo hvaležno spominjali. V mlajši dobi je bil zelo vnet narodni delavec, posebno se je odlikoval kot društveni tajnik v Čitalnici, v Učiteljskem društvu itd. Pogreb je pokazal, kako priljubljen je bil pokojnik kot učitelj in družabnik. Naj mu bo zemljica lahka!

Ljutomer. Naša električna luč ni za vse ulice v trgu. Nekatere ulice imajo tako egiptovsko temo, da tavamo kakor slepci. Pri davkih se nas pa ne upošteva. Prosimo g. župana ozir. odbor, da poluka prav kmalu v naše zapostavljene, zavržene ulice.

Murska Sobota. Obupni klic Prekmurcev. Iz Prekmurja se nam poroča: Položaj našega

ljudstva je obupen. Vsled silne suše, ki je povzročila pomanjkanje krme, je naš kmet prisiljen prodati vsaj polovico svoje živine. Žalibog, da nima živina pri nas takorekoč nobene cene, ker oblasti zabranjujejo izvoz živine. Te okoliščine izrabljajo brezvestni mešetarji na ta način, da kupijo živino prvovrstne kakovosti za slepo ceno, jo potem prodajo kakemu mesarju, ki prav dobro zna najti pota, da živino draga proda. Na sejmu v Turnišču je nek Benko kupoval vole prvovrstne kakovosti po 14 kron kilogram žive teže, doma je isto meso prodajal po 27 kron, kolikor pa ni mogel doma prodati, je izginilo čez mejo. Pri tem si razni prekupci in mešetarji polnijo žepa, kmet pa trpi škodo. Oblasti zganite se!

Dolnja Lendava. Ko so nekega dne naši graničarji streljali proti Madžarski meji (seveda v zrak), so vaščani najbližnje vasi hiteli v kleti in shrambe ter pripravili obilo mesa in vina za sprejem Jugoslovanov, o katerih se splošno misli, da zasedejo Prekmurje do reke Rabe. Ta dogodek nam jasno priča, kaj želi ljudstvo, ki je z razmerami na Madžarskem nezadovoljno. V zvezi s tem poročilom se nam poroča, da je ob priliki antantne komisije v Prekmurju prišlo več zastopnikov 9 vasi iz madž. ozemlja, da prosi za priklopitev k Jugoslaviji. Če to poročilo primerjamo z madžaronskimi nemiri proti nam (v Murski Soboti) lahko konstatiramo, da so isti nastali po krivdi naše uprave. (Imena občin radi madž. oblasti ne objavljamo!)

Jugoslovanski gasilec.

Igralci gornjeradgonskega gasilnega društva priredijo v prid gasilnih društev Šratovci-Mele in Hrastje-Mota dne 6. nov. 1921 v Radincih igro „Samo gasilca hoče“ in pa burko „Kričmar pri zvitem rogu.“

Gospodarstvo

Naša prihodnost.

Letošnja suša nam je vzela skoraj polovico kmetijskih pridelkov. Razen žit in po neko krompirja, je izpadek človeških živil ogromen in kar je najhujše — nenadomestljiv. Počakati moramo do prihodnje jeseni; do tedaj smo navezani na pridelano letino in na uvoz. Če upoštevamo silno lakoto, ki vlada v Rusiji in ki po svojem vplivu, da se ne bo mogla primanjkačiča živila dobivati iz inozemstva, vidimo, kakšna tužna prihodnost nas čaka.

Nujna in korenita odpomoč je potrebna. Razni predlogi merijo na to, tako to pretečo življensko katastrofo vsaj oblažiti; o preprečenju ni misliti. Od teh nasvetov ima za mestno in kmečko prebivalstvo največji pomen: samopomoč. Od posameznika, od rodbine, od nasebine in vasi, od občine, vse naj prešine samo ta pomoč. Kar nam je narava odvzela na ena strani, skušajmo si pridobiti na drugi strani, ker le z lastno iniciativo in sicer 1. z delom in 2. z varčevanjem.

Delo posameznika, rodbine, nasebine, vasi, občine naj se poveča. Če je bil vsak dosedaj priden, če je vestno izvrševal svoje dolžnosti, naj pomnoži svojo delavnost; še to in to more napraviti itd. Če je zgodaj vstajal in si tu pa tam privoščil počitek, naj poveča svoj delavni čas in naj si prikrajša počitek. V večjem delu dobi posameznik sredstvo, s čimer od sebe odvrne nasledke draginje. Isto velja v večji meri od rodbine, vasi, občine itd. Le z neumornim delom moremo od narave pridobiti, kar nam je letos odrekla.

To delo je tako mnogovrstno, da je nemo-gočje s primeri nasvetovati, kaj naj se vse zgodi. Vsak posameznik, vsaka rodbina itd., mora sama vedeti, kaj je treba, da se ta smoter doseže.

Če smo z večjim delom pridobili sredstva za vzdrževanje našega življenskega obstoja, moramo z varčevanjem skrbeti, da se naši izdatki tako v gotovini, kakor na upravi, na blagu, na življenskih zahtevah, na živilih itd. kolikor mogoče zmanjšajo. Ozrimo se okrog sebe! Kakšna potrata vlada povsod: pelji se po železnici, vstopi v trgovine, poglej v gostilne in zabavišča, poglej nošo in obuvalo; opazuj rodbinsko življenje, zlasti v zidancah vinorodnih krajev; opazuj neodraslo mladino, življenje poslov in delavcev — kakšna razsipnost! Poglej v naše žitnice, skednje, hleve; koliko dragocenega blaga se tam nepotrebno uničuje, dočim se njega imetnik zabava ali se mu nevede dela škoda na blagu, ki je sedaj nenadomestljiv — kolika brezskrbnost in malomarnost.

Tu je treba vzgleda, pouka, svarila in resnosti, da se te škode odpravijo. Kaj nam pomaga dobra letina na žitih, dobri vinski in krmski

pridelek, če to narodno imovino lahko mišljeno izdajamo in ne računamo z njim do prihodnje jeseni.

Če bo posameznik, če bodo rodbine, vasi in občine začele sedaj pred zimo skrbno in varčno oddajo tega narodnega premoženja gospodariti, potem imamo upravičeno upanje, da bo katastrofa manjša in ne bo prišlo do skrajnosti — do obupa in njega strašnih posledic. Sicer smo izgubljeni; brezmejna nesreča nas bo objela in uničila.

V roke našega kmečkega prebivalstva je položen obstoj našega mestnega prebivalstva: obrtništva, uradništva in delavstva. Od njega umnega oskrbovanja in izdajanja naših pičlih pridelkov zavisi, kakšno spomlad in poletje bomo dočakali!

Dolžnost naše državne uprave je, da z vso resnostjo izda potrebne odredbe in jih vzdržuje v pregledu, da se naši kmetijski pridelki obdrže za vzdrževanje našega naroda v domovini ter se slehni pouči o neobhodni potrebi varčevanja z njimi v korist sebi in celokupoosti.

Našim občinam pa svetujemo, da skušajo s previdnim gospodarjenjem in z veljavo zaloga (zita) življenjskih živil za občinske reveže, delavce in male sloje prebivalstva skrbeti za to, da ti občinarji na postanejo katastrofa za občine.

Trošarina na vino. Po pravilniku o trošarini iz leta 1920 je oproščeno trošarine vse vino in ves vinski mošt lastnega pridelka, ki ga vinogradnik (producent) porabi zase in za svoje gospodarstvo. Ta svoboščina je ne samo slej ko prej v polni veljavi, marveč se je s Pravilnikom iz leta 1920 nikakor nebitveno razširila tudi na vinogradnike, ki se pečajo z gostilničarsko obrtjo ali obrtom s prodajo vina na debelo in ki doslej niso uživali nobene prostosti; razlika je le ta, da je pri tistih, ki so samo producentje, trošarine prost ves v lastnem gospodarstvu porabljeni lastni produkt, pri vinogradnikih, ki so tudi gostilničarji ali prodajalci na debelo, pa le množina, ki jo določi finančna uprava. Vse po nekaterih krajih razširjene vesti, kakor da je trošarinska svoboščina producentov ukinjena, so torej popolnoma neosnovane in imajo svoj izvor najbrž samo v tem, da se trošarinska obveznost (t. j. obveznost plačila) zamenja s trošarinsko kontrolo, ki je že po prvotnih določbah Pravilnika zadevala tudi vinogradnika, ki je samo producent, in ga zadeva še danes. Tej pa je že zadoščeno, če vinogradniki svoj pridelek takoj prijavijo pristojnemu oddelku finančne kontrole in da prav tako prijavijo vsako odprodajo ali sploh oddajo vina ali vinskega mošta. S tem še ni združena nikaka nevarnost, da bi se pritegnili tudi k plačilu trošarine za vino, kolikor je po gori obrazloženih določbah davka prosto, ker prodanih množin niso zavezani zatrosariniti prodajalci, marveč prejemniki. Vinogradnik, ki se ne peča z gostilničarskim obrtom ali pa z obrtno prodajo na debelo torej sploh ne pride v položaj, da bi moral vino zatrosariniti, če morda ne zatrosarini prostovoljno prodanih množin mesto kupca. Pač pa je vinogradnik gostilničar zavezan zatrosariniti tudi od svojega pridelka one množine vina, ki jih spravi v svojo točilno klet, ali pa ki jih porabi za svoje gospodarstvo preko dovoljene množine. Zadnji primer velja seveda tudi

za vinogradnike, ki obrtoma prodajajo vino na debelo. Trošarine prosto vino mora biti pri gostilničarjih in obrtnih prodajalcih na debelo ločeno od drugega vina. Če se bodo vinogradniki ravnali po teh navodilih, se jim ni bati nobenih konfliktov s finančno kontrolo, in kdor raznaša druge vesti, naznanite ga v lastnem interesu finančnim organom.

Dinar v čekovnem prometu. Z razpisom od 2. t. m., št. 60.173, je kr. ministrstvo pošta i telegrafa odredilo, da se mora vršiti poštno čekovno poslovanje (vplačila in izplačila) ter vsako poštno, brzojavno in telefonsko računsko poslovanje od 1. novembra t. l. dalje samo v dinarski veljavi. Opozarjamo občinstvo, da izstavlja od 1. novembra t. l. čekovne položnice izključno v dinarski veljavi. Položnice, ki so napisane v kronski veljavi sicer izjemno in samo za prehodno dobo niso neveljavne. Take položnice naj prevedejo stranke čitljivo po razmerju 4:1 v dinarsko veljavo.

Kam gredo naše svinje. Nemška vlada je z našo vlado sklenila dogovor, da ji bo slednja oddala 1.000.000 svinj za klanje. Vsak dan dospe samo v mesto Passau po 800 do 1000 svinj. Vsak dan se zato pri nas cene mesa višajo... (Vseh svinj vendar ni mogoče izvoziti! Op. stavca.)

Pošiljatev nemških lokomotiv. Na račun vojne odškodnine bo Nemčija 10. t. m. poslala 25 lokomotiv in 2000 tovornih vagonov.

Nova draginja tudi na Češkoslovaškem. Na Češkoslovaškem je kot posledica svobodne trgovine nastala nova draginja in gredo cene živila znova navzgor. To velja zlasti za meso in moko.

Cena novemu češkoslovaškemu sladkorju v konsumu na debelo je 640 čK za 100 kg. Ta znesek vsebuje tudi razne stroške, ki znašajo okrog 117 čK. Cena sladkorju v rafinerijah je 533 čK, ekportnemu sladkorju pa 548 čK.

Brzojavne in telefonske pristojbine v inozemskem prometu v razmerju 1 frank = 10 dinarjev = 40 kron. S 1. novembrom t. l. je kot enakovrednost franku določenih deset dinarjev ali štirideset kron. Od tega dne je torej plačevati pri vseh inozemskih brzojavnih in telefonskih pristojbinah za vsak frank ali del franka desetkratni znesek v dinarski oziroma 40 kratni znesek v kronski veljavi.

Naše zunanje posojilo. Finančni minister je pred svojim odpotovanjem konferiral z zastopnikom angleškega bančnega sindikata, ki ponuja naši državi posojilo treh milijonov funtov šterlingov. Kot pogoj za dano posojilo stavlja Anglija to, da se to posojilo mora porabiti v investicijske svrhe in za odplačilo dolga pri Narodni banki. Posojilo je pripravljena Anglija dati proti osem odstotni obrestni meri.

Obmejni Slovenci!

Zbirajte
za Obmejni tiskovni sklad!

Govorite povsod slovenski!

TISKARNA PANONIJA

F. JEREBIČ IN TOVARIŠI KOMANDITNA DRUŽBA

GORNJA RADGONA

P. n. župnijskim, občinskim, državnim in zasebnim uradom, šolskim vodstvom, trgovcem, društvom vladno naznanjamo, da imamo v zalogi veliko množino vsakovrstnih pisarniških in šolskih potrebščin, knjig znanstvene, nabožne in leposlovne vsebine, devocijalij itd. kakor tudi, da prevzememo v tisk in vezavo vse, v omenjene stroke spadajoča dela kakor: lepake, letake, kuverte s firmo, pisemski papir itd. Prodaja na drobno in na debelo. — Seznaniti in cene naših zalog vsikdar na razpolago

KNJIGOVEZNICA - KNJIGARNA - TRGOVINA S PAPIRJEM
IN PISARNISKIMI POTREBSČINAMI

Mizarska delavnica **Karel Hojs, Gornja Radgona**
ima veliko zalogo okraskov za rakve, mrtvaške prte (šlare) kakor tudi nagrobne okvire, križe itd.
===== po najnižjih cenah. =====

Za trgovce s semenjem!

Zadruga za proizvodnjo sjemenja, Zagreb, Preradovičeva ulica 20 daje trgovcem s semenjem franko vsaka postaja omarico za semenje (po vzorcu tvrdke Mauthner). Semenje je odmerjeno v vrečkah v vrednosti po 2 kroni. Vrečice imajo barvano sliko dotičnega sočivja ali cveta in navodilo za gojenje. Neprodane vrečice se v nepoškodovanem stanju vračajo v jeseni nazaj ter se denar vrne. Vse semenje je potom „Postaje za izstraživanje (preiskovanje) semenja“ v Zagrebu preiskano, zajamčeno kaljivo in prvovrstno. — Trgovci dobé semenje s 25% popustom.

Naročila se že sedaj sprejemajo!

Pristopajte k Jugoslovanski Matici!

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

r. z. z n. z.

sprejema

hranilne vloge

ter jih obrestuje po

4%

Obresti pripisuje brez posebnega naročila koncem decembra h kapitalu;

daje

posojila

na vknjižbo, na poroštvo, menice tekoče račune, vrednostne papirje, raznovrstne trgovske kredite, akreditive;

sprejema od svojih strank kot vloge hranilne knjižice in plačuje za nje terjatve drugih denarnih zavodov;

dela prošnje za vknjižbo posojil

brezplačno;

plačuje rentni in invalidni davek sama ter ga ne odteguje vlagateljem;

posreduje pri izmenjavi tujih

valut (tujega denarja),

vnovčuje čeke ter izvršuje vsakovrstna nakazila;

daje vsa v denarno stroko spadajoča pojasnila in kreditne informacije brezplačno.

Uradne ure vsak delavnik od 8.—12. ure.

Uradni prostori v lastni hiši,
glavna cesta št. 14 ob kolodvoru.

Račun čekovnega urada v Ljubljani,
št. 10.593. — Telefon št. 3.